

Test - prijímacie skúšky

Pýcha a predsudok

Jeden z najčítanejších a najobľúbenejších bestsellerov Pýcha a predsudok britskej spisovateľky Jane Austenovej sa po prvýkrát dostáva na slovenské javisko. Klasický príbeh lásky a nenávisti hovorí o osudoch piatich sestier Bennetových, ktoré ich matka vedie pevnou rukou k životnému názoru, podľa ktorého je žena šťastná len vtedy, keď sa bohato vydá. Jediná Elizabeth sa tomuto modelu úspešne vzpiera, plne podporovaná detinským otcom.

Keď sa v blízkom zámočku **zabýva** slobodný a hlavne bohatý pán Bingley, všetci Bennetovci, na čele s mamičkou, zavetria šancu na výhodný sobáš. Najstaršia dcéra Jane, citlivé a krásne dievča, pánovi Bingleymu okamžite podľahne. Mladšia Elizabeth sa pozdáva jeho priateľovi pánovi Darceymu, ktorý však vyzerá ako veľký snob a okrem toho „má prsty“ v zauzlení vzťahu Jane a pána Bingleyho. Ale pán Darcy na začiatku takisto Elizabeth odmieta... Ale ako to bolo naozaj – to sa už dozviete v našej inscenácii!

1. Slovo bestseller znamená:

- A/ dielo s vysokou umeleckou hodnotou
- B/ dielo, ktoré sa dobre predáva
- C/ dielo, ktoré bolo preložené do viacerých jazykov
- D/ dielo, ktoré nepatrí do beletrie

2. Čo nevyplýva z textu?

- A/ otec Elizabeth chce vydať svoju dcéru za Bingleyho
- B/ pán Darcey vyzerá ako snob
- C/ pán Bingley má vzťah s Jane
- D/ pán Darcey sa zaľúbil do Elizabeth

3. V texte sa nenachádza:

- A/ prístavok
- B/ pásmo postáv
- C/ frazeologizmus
- D/ zložené súvetie

4. Vypíš z ukážky **dve slová** (pojmy), ktoré sa viažu s literárnym druhom - dráma.

5. Pomenuj vetný sklad v názve ukážky.

6. Aké vety podľa obsahu prevládajú v ukážke?

7. Akým slovotvorným postupom vzniklo zvýraznené slovo v ukážke?

8. Ktorý slovný druh sa vyskytuje v prvej vete ukážky trikrát?

9. Z druhého odseku vypíš slovo, ktorého synonymom je slovo príležitosť.

10. Správne pomenuj vetný člen zvýrazneného slova *príbeh lásky*.

M. Figuli – Tri gaštanové kone (úryvok)

Netrpezlivo som čakal, aby som mohol dostavať domec. Za zarobené peniaze mienil som prikúpiť k zemičke ešte jednu roľu, čo by sme mali pre začiatok na akú-takú obživu. Už sa mi nevidela budúcnosť taká temná, **začalo sa okolo mňa rozvidnievať**.

Keď som mal veci až potiaľ v poriadku, že Magdaléna mala by pre seba kútik, kde by mohla skryť svoju dobrú dušu a mala aj čo jesť, odhodlal som sa vydať na cestu za ňou. No najprv som sa musel zdôveriť ujčekovi a ujčinej. Sedeli sme u nich za stolom a rozprávali sa. Oboch som prekvapil svojim priznaním do najvyššej miery. Vraj i v dedine by sa pre mňa dievča našlo, nemusel by som chodiť toľké svety, ale najmä Maliaričkina povaha im bola proti mysli. No keď som sa im vyznal zo svojej čistej lásky, hneď som si ich získal na svoju stranu, a nemysleli už na nič iné, len ako by mi pomohli v mojom predsavzatí a dodržaní slova.

Tak sa aj stalo. Istého dňa vybral som sa do Oravy na troch gaštanových koňoch, akým nebolo na svete páru. Niesol som sa v sedle na prostrednom, na tom mojom. Bol by som ho poznal medzi tisícmi paripami.

11. Vo zvýraznenej časti prvého odseku má postava na mysli, že

A/ začína svitať   B/ sa mu začína dariť   C/ začína všetko chápať   D/ začína mať problémy

12. Čím presvedčil Peter (rozprávač príbehu) ujčeka a ujčinú vo svojom predsavzatí?

A/ Maliaričku poznali ako milú a dobrú ženu
B/ prezradil im svoj vzťah k Magdaléne
C/ už bol finančne i majetkovo zabezpečený
D/ už našli pre neho dievča v dedine.

13. Dielo patrí do jedného z literárnych smerov 20. storočia, ktorého základom je prítomnosť básnických trópov a využívanie rozprávkových motívov. Ako sa nazýva tento literárny smer?

A/ ornamentálna próza   B/ lyrizovaná próza   C/ próza pre deti a mládež   D/ sci-fi

14. Margita Figuli patrí k autorom pochádzajúcim z Oravy. V ktorej možnosti sú uvedení ďalší oravskí spisovatelia?

A/ Martin Kukučín, P. O. Hviezdoslav, Janko Kráľ
B/ Martin Kukučín, P. O. Hviezdoslav, J. G. Tajovský
C/ Anton Bernolák, Janko Jesenský, Rudolf Dilong

D/ Martin Kukučín, Rudolf Dilong, Janko Matuška

15. Slovo gaštanový znamená

A/ hrdzavý B/ červený C/ hnedo-biely D/ hnedý

16. Podčiarknutú vetu v texte ukážky urč podľa zloženia.

17. Z radu autorov vyber jedného, ktorý nepatrí k básnikom romantizmu: Janko Kráľ, Ján Botto, Samo Chalupka, Andrej Sládkovič, Ján Hollý.

18. Aká je spoločná jazyková forma pre nasledovné diela? Jar Adely Ostrolúckej, Tri gaštanové kone, Malý princ.

19. Ak básnik nedodržiava prísnu výstavbu verša, teda nepoužíva pravidelný rým a rytmus, vtedy hovoríme, že ide o takzvaný _____ .

20. Ako sa nazýva básnický umelecký prostriedok **gaštanové vlasy**?

21. Urč vzor slova **kôň**.

22. Vytvor inštrumentál množného čísla (I pl.) a zapíš to gramaticky správne: **svoj kôň**

23. Z dvojice zvýraznených slov vyber to správne slovo: Znakom balady je dejovosť a **veršovanosť/neveršovanosť**.

24. Z dvojice zvýraznených slov vyber to správne slovo: Pavol Országh-Hviezdoslav je autorom **eposu/povesti** Ežo Vlkolinský.

25. Z dvojice zvýraznených slov vyber to správne slovo: Lyrický žáner, ktorý stručne a duchapľne vystihuje nejakú životnú pravdu sa nazýva **epitaf/epigram**.

Kľúč správnych odpovedí:

1. B

2. B

3. B

4. javisko, inscenácia, zauzlenie, príbeh

5. priradovací sklad

6. oznamovacie vety

7. odvodzovanie
8. predložky
9. šanca
10. nezhodný prívlastok

11. B
12. B
13. B
14. D
15. D
16. súvetie prirad'ovacie/zlučovacie/
17. Ján Hollý
18. próza/neveršovanosť
19. voľný verš
20. epiteton
21. chlap a stroj
22. so svojimi koňmi
23. a) veršovanosť
b) eposu
c) epigram